

توسعه گردشگری فرهنگی با تاکید بر جاذبه های تاریخی

(مطالعه موردی شهرستان سمنان)

^{۱*} دکتر محمد رضا زند مقدم ، ^۲ سید عباس دانائی ، ^۳ رحیمه جوادیان

^۱ دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران dr.zandmoghdam@gmail.com

^۲ دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری ، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران Danaie45@yahoo.com

^۳ دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری ، واحد سمنان، دانشگاه آزاد اسلامی، سمنان، ایران r.javadian@gmail.com

چکیده

توسعه گردشگری به عنوان یک پدیده فرهنگی، گسترش دهنده فرصت های تبادل فرهنگی بین گردشگر و جامعه میزبان است. شکل، ساختار، فضاها و ساخت و سازها، سازه های شهری، باعث ایجاد کشش بیشتر برای شهر می شود. گردشگر فرهنگی حرکت انسانها را برای بازدید از جاذبه های فرهنگی است. که با هدف به دست آوردن اطلاعات و تجربه جدید، برای ارضای نیازهای فرهنگی صورت می گیرد. شهرستان سمنان با داشتن ده ها جاذبه تاریخی، فرهنگی، مذهبی و طبیعی و... از نظر تنوع مکانی یکی از بی مانندترین شهرهای محسوب می شود و همچنین این تحقیق از نوع توصیفی تحلیلی می باشد.

واژگان کلیدی: گردشگری فرهنگی، جاذبه های تاریخی، سمنان

مقدمه :

صنعت گردشگری در بسیاری از کشورها نمودی از هویت فرهنگی یک کشور و یکی از منابع مهم کسب در آمد آن کشور است توسعه این صنعت برای کشورهای در حال توسعه که با معضلاتی چون بیکاری، محدودین منابع ارزی، و اقتصاد تک محصولی مواجه هستند از اهمیت ویژه ای برخوردار است (۱)

ارتباط بین فرهنگی و انتقال پیام در بین فرهنگ ها، آثار زیادی در توانایی شناختی و رفتاری فرد دارد و موجب تسهیل تعاملات، سلیقه ها، خواست ها، مطالبات و انتظارات افراد در فرهنگ های گوناگون با هم نزدیک شده و روابط خرده فرهنگ و فرهنگ های عام با هم دیگر تقویت می شود. پدیده های مانند گردشگری نقش مهمی در ایجاد این وضعیت و تقویت ویژگی های مشترک بین افراد جامعه دارند. توسعه گردشگری به عنوان یک پدیده فرهنگی، موجب می شود که فرصت کافی برای تبادل فرهنگ بین گردشگر و جامعه میزبان بوجود آید براین مبنا، آنان می توانند یکدیگر را بهتر درک کرده، به فرهنگ هم بیشتر احترام بگذارند. (۲)

مردم مناطق و ساکن محلی به دو شیوه از منافع فرهنگی توسعه گردشگری بهرمنند می شوند: اول اینکه گردشگری فرهنگ جامعه میزبان را با سایر جوامع و فرهنگ ها معرفی می کند، دوم اینکه صنعت گردشگری فرصتی برای ساکنان ایجاد می کند. تا فرهنگ خود را مستقیم و بدون واسطه و به شکل واقعی به علاقه مندان عرضه کنند، این عمل به ویژه باعث تقویت غرور و همبستگی جامعه میزبان و افزایش آستانه تحمل آنان در برابر فرهنگ های دیگر می شود. معرفی فرهنگ خود به دیگران، هر گونه شائبه یا پنداشت های نادرست را درباره فرهنگ جامعه میزبان برطرف می کند و گردشگران امکان مشاهده فرهنگ واقعی میزبان خود را به دست می آورند به علاوه مهمانان می توانند برخی ویژگی های فرهنگی جامعه میزبان که خودشان کمتر به آن توجه داشته اند شناسایی و معرفی کنند چنانچه ساکنان محلی بدانند که گردشگران به منظور بازدید از آثار فرهنگی و جاذبه های ارزشمند آن منطقه هزینه و رنج سفر را متحمل شده اند، احساس غرور خواهند کرد و به آنچه دارند افتخار می کنند و می کوشند تا زبان، آداب سنن و اصول پیشینه تاریخی و فرهنگی خود را حفظ نمایند (۳)

به این ترتیب از یک سو فرهنگ عامل تسهیل کننده در توسعه گردشگری عمل می کند و از سوی دیگر گردشگری موجب پایداری فرهنگ جامعه خواهد بود (۴)